

номічній діяльності, а також інші держави, які беруть участь у господарській діяльності на території України, діють як юридичні особи згідно з принципами рівності перед законом всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, незалежно від форм власності, в тому числі держави, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (ст. 2; ст. 3). Тому не випадково у ч. 1 ст. 79 Закону про МПРП та у ч. 1 ст. 413 ЦПК України відносно юрисдикційного імунітету іноземної держави зроблено стандартне застереження: "якщо інше не передбачено міжнародним договором України або законом України". [2; с.311]; Закон України "Про угоди про розподіл продукції" встановлено, що на вимогу іноземного інвестора (інвесторів) держава має право відмовитися від імунітету в угоді про розподіл продукції. Така відмова поширюється на всі судові рішення, рішення міжнародних комерційних арбітражів, рішення у провадженнях щодо попереднього забезпечення позову, а також виконання рішень судових і арбітражних органів (ст. 32). Наразі діє також Указ Президента України "Про порядок здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України". Відповідно до редакції від 3 березня 2011 р цей нормативний акт у визначає позов до України як позов (скаргу, звернення) до України як до держави, до Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, пред'явленій іноземним суб'єктом у закордонному юрисдикційному органі. У 2003 р. КМ України було прийнято Розпорядження "Про затвердження заходів щодо усунення можливостей подання до України позовів у закордонні юрисдикційні органи та підвищення ефективності захисту прав та інтересів України під час розгляду справ у цих органах". Передбачалося розробити проект закону про відмову від імунітету України, який, по-перше, врегулював би питання відмови від імунітету України та, по-друге, визначив коло суб'єктів, які можуть здійснювати таку відмову від імені України. [1]

Таким чином, в Україні відбувається перехід на позиції функціонального імунітету. Однак, враховуючи кардинальні зміни, що відбулися у суспільстві та ідеології, зокрема, наша держава має потребу у спеціальному законі про імунітет. У вирішенні даного питання доцільно звернутись до міжнародних договорів, в яких Україна, на жаль, поки що не приймає участі.

Література

1. "Міжнародне приватне право" – Довгерт А.С. Інтернет – ресурс http://pidruchniki.ws/1387112648041/pravo/uchast_derzhavi_yuridichnih_0_sib_publichnogo_prava_privatnopravovih_vidnosinah_inozemnim_elementom
2. Фединак Г.С, "Міжнародне приватне право" : [підруч.]. – [5-те вид., переробл. і допов.]. – К.: Атіка, 2012. – 532 с.
3. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність", від 16.04.1991, № 959-ХІІ//Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

УДК 347.23:347.211(043.2)

Самборська А.Г.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Людина за своєю природою прагне до найбільше повного задоволення своїх матеріальних і духовних потреб, своєї безпеки. І чим більше задовольняються ці потреби, тим щасливішою вона себе відчуває.

Сьогодні як державні діячі, так і прості громадяни все частіше приходять до розуміння того, що першоосновою економічного і культурного розвитку суспільства є результати інтелектуальної діяльності людини – науково-технічної і художньої творчості. Тому держава, що прагне до лідерства, повинна забезпечувати своїм громадянам максимально сприятливі умови для творчої роботи і відповідний захист їх прав.

Інтелектуальна власність в широкому розумінні означає закріплені законом права на результати інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній і художній областях. Це творча діяльність. А творчість – це цілеспрямована розумова робота людини, результатом якої є щось якісно нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю, унікальністю. [5; с. 158]

Під інтелектуальною власністю треба розуміти не результат інтелектуальної діяльності людини, як такий, а право на цей результат. На

відміну від матеріальних об'єктів, тобто таких, що можна відчутти, сховати (книги, автомобіль, будинок тощо), право це не можна відчутти на дотик. Отже, інтелектуальна власність є нематеріальним об'єктом.

Інтелектуальне піратство, як і раніше, залишається одним з найбільш привабливих способів незаконного одержання доходів, попри пильну увагу уряду до заходів, спрямованих на запобігання виготовленню та розповсюдженню контрафактної товарної продукції із використанням інтелектуального продукту (винаходів, промислових зразків, об'єктів авторського права і суміжних прав, селекційних досягнень, знаків для товарів і послуг тощо).

У полі зору опинилися різні проблеми: відсутність розвитку довірливих відносин у сфері інтелектуальної власності, хибні підходи до здійснення вартісної оцінки прав інтелектуальної власності, котрі фактично не дозволяють своєчасно та правильно захищати права та законні інтереси як конкретного суб'єкта права інтелектуальної власності, так і держави загалом, неузгодженість норм вітчизняного законодавства у сфері інтелектуальної власності та їх відповідності міжнародним вимогам. Вбачається за доцільне розглянути узгодженість норм Конституції України, Цивільного та Господарського кодексів України, спеціальних законів у сфері інтелектуальної власності та інших нормативно-правових актів. У разі невідповідності окремих їх норм міжнародним вимогам в установленому порядку внести узгоджені пропозиції щодо внесення відповідних змін, виходячи, передусім, з дотримання інтересів України.

Особливої гостроти в Україні набуває тема комп'ютерного піратства. Сьогодні в тіньовому сегменті ринку програмного забезпечення та комп'ютерних ігор працюють від 20 до 35 тис. спеціалістів.

Корупція у сфері інтелектуальної власності та недосконала система її захисту гальмують розвиток економіки та відлякують інвесторів. Натомість в Держдепартаменті інтелектуальної власності відносять Україну до світових лідерів у царині її захисту. [2]

Актуальною для всього світу, а особливо для України є проблема плагіату. Але якщо в зарубіжних країнах авторські права активно і успішно захищаються в судових органах, то в Україні професійна підготовка суддів, які розглядають справи щодо захисту інтелектуальної власності, є недостатньою. Мабуть, найправильнішим, все ж таки, буде розв'язувати проблему порушення прав інтелектуальної власності у судах із залученням до проведення експертизи судових справ із зазначених питань кваліфікованих експертів, які володіють не тільки спе-

цифікою проведення судових експертиз, але й спеціальними знаннями щодо певного об'єкта права інтелектуальної власності, відповідно до якого приймається рішення або ухвала суду. Такий підхід до розв'язання проблеми дозволить правильно та неупереджено вирішувати спори пов'язані з порушенням прав інтелектуальної власності у судах будь-якої інстанції та юрисдикції.

Комітет освіти і науки Верховної Ради оприлюднив висновки міжнародних експертів про те, що Україна за рівнем захисту інтелектуальної власності посідає 114-е місце у світі. Однак заступник голови Департаменту інтелектуальної власності Володимир Дмитришин цю інформацію заперечує, стверджуючи, що "В Україні – одна з найбільш ефективних у Європі систем захисту інтелектуального продукту. Причому створена фактично з нуля." Тим часом в Україні щороку порушується понад 200 кримінальних справ за злочини проти інтелектуальної власності – повідомляють в МВС. Головною причиною вважається корупція.[2]

Загалом варто підсумувати, що невирішені численні проблеми в галузі охорони інтелектуальної власності є одним з найголовніших чинників, які призводять до зниження чисельності винахідників, авторів промислових зразків, раціоналізаторських пропозицій. Для розв'язання проблем у цій сфері парламентові необхідно терміново розглянути законопроекти про зміни в системі захисту прав інтелектуальної власності.

Література

1. Цивільний кодекс України: за станом на 18 жовтня 2012 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2012. – 480 с.
2. Євген Солонина Проблеми інтелектуальної власності – камінь спотикання для економіки [Електронний ресурс] // Радіо Свобода – 2013 – Режим доступу до матеріалу: <http://www.radiosvoboda.org>
3. Дзера О.В., Бобров Д.В., Довгерт А.С. Цивільне право України: Підручник: У 2х кн. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. – 2-е вид. допов. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – Кн. 1. – 736 с.
4. Коссак В.М., Бек Ю.Б., Богдан Й.Г. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В.М. Коссака; Ю.Б. Бек, Й.Г. Богдан. – К.: Істина, 2011. – 975 с.
5. В. Кравець. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) Навч. посіб./В. Кравець – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 263с.